

	T.C.	Doküman No:SEN.TL.04
	Kahramanmaraş Stı İmam Üniversitesi	Yayın Tarihi:12.09.2023
	Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim, Uygulama ve Araştırma	Yayın Tarihi:
	Merkezi	Revizyon No:00
	KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOğRU KULLANIMI TALİMATI	

1-AMAÇ: Merkezimizde kullanılan temizlik maddelerinin güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlayarak temizlik personellerinde maruziyetlere karşı riskleri azaltmak.

2-KAPSAM: Merkezimizde temizlik personellerini kapsar.

3-SORUMLULAR: Temizlik personelleri, Enfeksiyon Kontrol Komitesi.

4-TANIMLAR:

Kimyasal Madde: Kimyasal maddeler yalnızca imalat ya da sanayi dallarında kullanılmayıp, günlük yaşamımızın bir parçası haline gelmiştir. Mutfak ve banyoyu temizlediğimiz, çamaşır ve bulaşıkları yıkadığımız ve mobilya cilaları, yüzme havuzu için kullandığımız klor, benzin, motor yağı, hidrolik yağ ve LPG kimyasal maddelerdir. Evlerimizde kullandığımız ve kimyasal madde olarak değerlendirmedeğimiz birçok ürün bulunmaktadır.

Sabun: Temizlikte kullanılan maddelerden bir bölümüne verilen genel addır. Kimyasal bakımdan sabun ise basitçe yağ asitlerinin sodyum (Na) yada potasyum (K) tuzlarından meydana gelen bileşiklerdir. Farklı sabun eşitleri vardır.

Deterjanlar: Kir sökücü anlamına gelmektedir. Sabun dışındaki tüm temizlik malzemelerini kapsamaktadır. Petrol ve türevlerinden elde edilmektedir. Yapıda bazen benzen halkası da bulunabilmektedir.

5-FAALİYET AKIşI:

KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOğRU KULLANIMI KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ NELERDİR

1)Temizlik malzemeleri; Sabun, Deterjan, Parfüm, Yumuşatıcılar, amaşır Suyu, amaşır Sodası, Tuz Ruhu

KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOğRU KULLANIMI

- Kimyasal maddeler, zehirli ve yanıcı olabilir ya da karıştırıldıkları zaman şiddetli tepki verebilirler.

KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VÜCUDUMUZA 3 YOLLA GİRERLER

- SOLUNUMLA
- DERİ VE GÖZLERDEN ABSORBE EDİLEREK
- SİNDİRİMLE

KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VÜCUDUMUZA 5 HALDE GİRERLER

- Toz, Sis, Duman, Buhar, Gaz

Sabun dışındaki tüm temizlik malzemelerini kapsamaktadır. Petrol ve türevlerinden elde edilmektedir.

Bilinmesi Gereken nemli Noktalar İse; Deterjanlar, sabunun aksine sert suda çökelek oluşturmazlar. Bu nedenle sert sularda daha iyi temizlerler.

	T.C.	Doküman No:SEN.TL.04
	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Yayın Tarihi:12.09.2023
	Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim, Uygulama ve Araştırma	Yayın Tarihi:
	Merkezi	Revizyon No:00
	KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOĞRU KULLANIMI TALİMATI	

- Deterjanlara köpük düzenleyici katkı maddeleri ilave edilir.
- Deterjan ve sabun sıcak suda daha iyi temizlerler.

DETERJANLARIN OLUMSUZLUKLARI

- Ortamdaki canlı tür adedi azalmakta ve belirgin değişiklikler ortaya çıkmaktadır.
- Arıtma işlemleri güçlenmekte, şehir şebekesine verilen suyun tadı ve kokusu kötüleşmektedir.
- Bu sular insan sağlığı için tehlike yaratabilmektedirler.

ÇAMAŞIR SUYU Çamaşırlarımızı, saçımızı, dişlerimizi, derimizi ve yiyeceklerimizi beyazlatan, çamaşırdaki kir ve lekelerin çıkmasına yarayan ya da çamaşırı beyazlatan, özel olarak hazırlanan kimyasal sudur.

- Bulaşık, fayans, ıslak zemin, banyo ve tuvalet temizliğinde ve hijyen amacıyla kullanılan kimyasal bir maddedir. Klorlu Çamaşır Suyu: Sodyum Hipoklorit in % 5 lik çözeltisidir.
- Beyazlatıcı ve parlatıcı özelliğine sahiptir. Mikrop öldürücü özelliğine sahiptir. Ucuzdur. Renkli çamaşırlarda kullanılmaz. TUZ RUHU: Hidroklorik asit, hidrojen ve klor elementlerinden oluşan, oda sıcaklığı ve normal basınçta gaz halinde bulunan kimyasal bileşiktir.
- Temizlikte doğru kullanılan %36 lık derişik HCl, tuz ruhudur; sıvıdır.
- Fayans, taş vb ıslak zeminde ağır kirleri temizlemek için kullanılır. Derişik HCl (tuz ruhu), organizmalar için büyük tahribata neden olabilmektedir. Gaz halindeki bir miktar HCl solunumu halinde, tüm solunum sistemi tahrip edilebilir. Sıvı halde döküldüğü çoğu yüzeyi eritebilir. HCl (tuz ruhu) ile çalışırken, eldiven ve koruyucu kıyafetlerin giyilmesi HCl' den kaynaklanabilecek tahribatların azaltılmasında veya engellenmesinde önemlidir.
- Çamaşır suyu ile tuz ruhu birleşirse Cl_2 açığa çıkar.
- Solunduğunda vücut da büyük hasara neden olmaktadır Cl_2 gazı oldukça zararlıdır. Bu nedenle tuz ruhu ile çamaşır suyunun birlikte asla kullanılmaması gerekir.

Kimyasal Temizlik Ürünlerinin Zararları

1 – Soluma

TOZLAR VE SİSLER

- Burun, boğaz ve üst solunum yollarının tahrişine neden olabilir.
- İnce partiküller akciğerlerde nüfuz ve doku hasarına neden olabilir.
- Solunum güçlüğü, astım, silikozis ve asbestosis'e sebep olabilirler.

GAZLAR VE BUHARLAR

- Bir kez inhale edildiğinde, kan dolaşımı ile absorbe edilebilir ve karaciğer, böbrek ve beyinde onarılmaz hasara neden olabilir.

	T.C.	Doküman No:SEN.TL.04
	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Yayın Tarihi:12.09.2023
	Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim, Uygulama ve Araştırma	Yayın Tarihi:
	Merkezi	Revizyon No:00
	KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOĞRU KULLANIMI TALİMATI	

- Çok küçük parçacıklar akciğer hastalıklarına sebep olabilirler.
- Örneğin: Metal Fume Fever (Ateşli metal dumanı hastalığı gibi). Deri ve Gözlerden Absorbsiyon
- Deri yolu ile absorblanma genellikle sıvı haldeki kimyasalları için geçerli ise de, tozlar da da eğer ter ile ıslatılırsa deriden emilebilir.
- Deri ve Gözlerden Absorbsiyon Kimyasal maddeler deride veya gözlerde (sıçrama veya buhar şeklinde) direkt tahrişe neden olabilecekleri gibi hiçbir etki uyandırmadan emilerek kana geçip, çeşitli organlarda hasara yol açabilir. Sindirim Yolu Solunan havada bulunan tozların yutulması, kimyasal bulaşmış ellerin temizlenmeden yemek yenilmesi, sigara içilmesi veya yanlışlıkla yutma yoluyla,

NOT: Gaz, toz, buhar, duman, sıvı veya katı maddeler vücuda sindirim yoluyla da girebilir. Kimyasalların zehir etkisi gösterebilmesi için Kimyasalın yeterli miktarının etki yerine (hedef organa) ulaşması Belirli süre etki ettiği yerde bulunması (burada kalma süresi) Vücuttan atılma hızı

KİMYASALLAR TARAFINDAN EN FAZLA HEDEF ALINAN ORGANLAR

DERİ, merkezi sinir sistemi, kan dolaşım sistemi, Göz, karaciğer, böbrek, akciğer, kas ve kemik iliği.

KİMYASAL MADDELERİN GÜVENLİ BİR ŞEKİLDE SAKLANMASI

- Herhangi bir kimyasal ürünü kullanmadan önce ETİKETİ OKUYUNUZ! Ürünün doğru kullanımını ve taşıdığı tehlikeleri öğreniniz.
- İşyerinde veya evde özellikle çocukların olması halinde, en az tehlike içeren kimyasal ürünleri SEÇİNİZ
- Kimyasal ürünleri kendi ambalajları içerisinde ve ağız kapalı vaziyette muhafaza ediniz.
- En tehlikeli ürünleri dolabın en dip kısmında SAKLAYINIZ.
- Kimyasal ürünleri yetkisiz kişilerin ve çocukların ulaşamayacağı bir dolaba KİLİTLEYİNİZ..
- Kimyasal ürünleri yiyecek maddelerinden uzakta saklayınız. • İşiniz için gerekenden daha fazla kimyasal madde hazırlamayınız.

KİMYASAL MADDELERİN GÜVENLİ BİR ŞEKİLDE SAKLANMASI

- Kolay alevlenir, patlayıcı parlayıcı vb. malzemelerden uzakta depolayınız.
- Tüm kutuları okunaklı bir şekilde etiketleyiniz.
- Temizlik maddelerini mümkün olduğunca kendi ambalajlarında saklayınız.
- Ambalajlarının kapağını açık bırakmayınız.
- Özellikle toz ve benzeri türdeki deterjanları nemden uzak tutunuz.
- Gıda maddelerinden uzak tutunuz. Depolama alanını sık sık havalandırınız. Çocuklardan uzak tutunuz.

	T.C. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi	Doküman No:SEN.TL.04
		Yayın Tarihi:12.09.2023
		Yayın Tarihi:
		Revizyon No:00
	KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOğRU KULLANIMI TALİMATI	

KİMYASAL MADDELERİN GÜVENLİ BİR şEKİLDE KULLANILMASI AMAşIR SUYUNUN HAZIRLANMASI

Yüzey dezenfektanı olarak 1/100'lk çamaşır suyu; 1 lt. suya 10 cc çamaşır suyu

Kan ve vücut sıvılarının temas ettiği yüzeylerin temizliğinde 1/10'luk çamaşır suyu; 1lt. Suya 100 cc çamaşır suyu 10 lt lik kovaya 1 su bardağı yeterlidir.

El yıkanan lavabolar, klozetler ve duş yerleri sağlığımız açısından en fazla temizlenmesi gereken yerlerdir.

Elde yıkamada kullanılan deterjan elde, makinede kullanmaya uygun deterjan makinede kullanılmalıdır.

"ok köpük iyi temizlik" yanılgısıyla gereğinden fazla miktarda temizlik maddesi kullanmayınız.

Kullanılan kimyasal ürünlerin vücudumuza temas etmemesine dikkat edilmelidir.

- Koku ve gazları zehirleyicidir; koklanmamalıdır. Kuvvetli alkali (PH: 12-14) ve kuvvetli asidik (PH: 1 3) maddeleri kullanırken; eldiven, gzlk ve maske kullanılmalıdır. Çünkü asitler ve bazlar fiziksel olarak yakıcı, yanıcı, tahriş edici ve parçalayıcı özelliklere sahip oldukları için cilde temas ettirilmemelidir.
- Solüsyon oluşturulacak ise, kendi ambalajında değil başka bir kapta oluşturulmalıdır.
- Hiç birisine tanıma, ne olduğunu anlama vs. gibi nedenlerle temas edilmemeli, karıştırma yapılmamalıdır.
- İilmemeli, yutulmamalı, tadına bakılmamalıdır. Temizlik maddesi daima temiz suya konulmalıdır.
- Temizlik maddesi eklenen suya başka bir deterjan, ağartıcı ya da dezenfektan asla eklenmemelidir.
- Mümkün olduğunca sıcak su kullanılmalıdır.
- MSDS (Malzeme Güvenlik Bilgi Formu) de veya tarifesinde belirtilen miktar kadar kullanılmalıdır.
- Elde yıkamada kullanılan deterjan elde. makinede kullanmaya uygun deterjan makinede kullanılmalıdır.
- nce görünen kirleri temizleyin. Daha detaylı temizliği, aşamalı olarak gerçekleştirin. Her türlü temizlik maddesini her yerde, (rneğin, çamaşır deterjanını kalebodurları ya da salon döşemesini temizlemek için) kullanmayın.
- Kir ve mikroplar sıcak su ile daha kolay gider. İçinde yağ çözücülerin bulunduğu temizlik malzemelerini kullanmak daha pratik olacaktır.
- Sildiğiniz döşemeleri en sonunda kuru ve temiz bir bezle kurulamanız şart.
- Temizleme suyunu sık sık değiştirmek gerekir. Halı, paspas ve yerlerde kullanılan temizlik bezleri, paspasları ve fırçaları çok temiz olmalıdır. Bu malzemelerle başka yerlerin temizliği (koltuk, döşeme vb.) yapılmamalı, aksi halde yerleri sildiğimiz bir bezle koltukları silersek farkında olmadan mikrop yayabiliriz.
- Kapı kolları ya da merdiven kenarı gibi çok kişinin ellerinin değdiği yüzeyleri, mümkünse önce sıcak su ile sonra hijyenik bir malzemeyle silin.

	T.C.	Doküman No:SEN.TL.04
	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Yayın Tarihi:12.09.2023
	Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim, Uygulama ve Araştırma	Yayın Tarihi:
	Merkezi	Revizyon No:00
	KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOĞRU KULLANIMI TALİMATI	

- Dolapların temizliğinde güçlü deterjanlar ve aşındırıcı, abrasif sabun veya temizleyici kullanmaktan kaçının. Seyreltme yaparken daima su önce alınıp ürün suya eklenmeli.

• HİÇBİR ZAMAN BİR TEMİZLİK ÜRÜNÜ DİĞERİ İLE KARIŞTIRILMAMALIDIR.

Etkisi azalabilir, tehlikeli olabilir, yüzeylere ve sağlığa zararlı olabilir.

- Acil bir durum olduğunda hemen hastaneye gidilmelidir. Çalışma sırasında iş elbisenizi giyiniz.
- Islak zeminlerde çalışırken mutlaka kaydırmaz tabanlı ayakkabı veya çizme giyiniz.
- Başkalarının kayarak düşmesini önlemek için mutlaka 'uyarı levhası' kullanınız.
- Islak zeminde hareket ederken yavaş ve dikkatli adımlarla hareket ediniz.
- Yerlerin erken kuruması için ortamı bolca havalandırınız.
- Temizlik malzemelerinin hazırlanmasını kapalı ortamlarda yapmayınız. (kapı veya pencere açık olmalı) Temizlik malzemelerinin hazırlarken çıkan buhar, gaz, koku vb. solumayınız. • KKD (kişisel koruyucu donanımı) leri kullanmayı ihmal etmeyiniz.
- Kullanılan malzemeleri acil çıkışı engelleyecek şekilde bırakılmayınız.
- Kullandığınız malzemeleri işiniz bittiğinde, temiz bir şekilde yerine koyunuz.
- Aynı malzemeleri başkalarının da kullanabileceğini unutmayınız.
- Temizlik yaptığınız alanı işiniz bittiğinde terk ediniz. Temizlik işleri sırasında asla pencereye veya emniyeti sağlanmamış yüksek yerlere çıkmayınız.
- Uzanarak, zıplayarak vb. şekilde temizlik yaparak güvenliğinizi tehlikeye atmayınız.
- Elektrikli cihazların temizliğinden önce cihazın fişini prizden çıkarınız.
- Islak bezler ile veya su, sıvı temizlik malzemesi püskürterek elektrikli cihazların temizliğini yapmayınız. (Hafif nemli bir bez kullanınız)
- Islak haldeki cihaz tam kuruma yapılmadan tekrar çalıştırmayınız. Yüksek yer temizliğinde, merdiven kullanınız. Sandalye, sehpa vb. eşya üzerine çıkarak temizlik yapmayınız. Asla hareketli bir nesne üzerine çıkarak temizlik yapmayınız.
- Temizlik işlerini yaparken MASKE kullanımına dikkat ediniz.
- Aşındırıcı temizlik malzemelerini hassas yerlerde kullanmayınız. Yer temizliğinde, yüzey kaygan hale gelmiş ise mutlak bol su ile kayganlık giderilmelidir.
- Kimyasal temizlik malzemesi kullanımı sırasında ortama bol miktarda temiz hava girişini sağlayınız. Temizlik işleri bittiğinde ellerinizi, yüzünüzü, ve gerekli olan diğer uzuvlarınızı bol miktarda su ile yıkayınız.
- Her ne suretle olursa olsun güvenliğinizi tehdit eden durumlarda, öncelikle güvenliğinizi sağlayınız , sonra çalışmanıza devam ediniz.

	T.C.	Doküman No:SEN.TL.04
	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Yayın Tarihi:12.09.2023
	Ağız ve Dış Sağlığı Eğitim, Uygulama ve Araştırma	Yayın Tarihi:
	Merkezi	Revizyon No:00
	KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOğRU KULLANIMI TALİMATI	

- Gvenliğinizin sağlanamadığı durumlarda ilgililerden durumun düzeltilmesini talep ediniz.
- Acil bir durum ile karşılaştığınızda hemen ilgililerden yardım isteyiniz.

TEMİZLİK MADDELERİNİ SEÇERKEN VE KULLANIRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Temizlik Maddeleri

Temizliğin hoşa giden bir iş olması için işi kolaylaştırıcı çeşitli temizlik maddeleri üretilmektedir. Bununla beraber pek çok etkin temizleyici uygun şekilde kullanılmazsa etkisiz olur, hatta istenmeyen sonuçlar yaratır.

Temizlik Maddelerini Doğru ve Etkili Kullanmak İçin řu Hususlara Dikkat Ediniz:

1- Kullanılan temizlik maddesinin miktarı:

Kirlerin çıkarılması için yeterli miktarda madde kullanılmazsa temizleyicinin etkisi tam olmaz ve o iş için harcanan zaman ziyan edilmiş olur. Temizleme işine, mamulün paketinde önerilen miktarla başlanmalı ve daha sonra suyun sertliği ve kirin derecesine göre uygun kullanma miktarı ayarlanmalıdır. "ok köpük iyi temizlik" yanılgısıyla gereğinden fazla miktarda temizlik maddesi kullanmayınız. Her türlü temizlik maddesini her yüzeyde kullanmayınız örneğin; çamaşırda toz deterjan daha aktifken bulaşıkta sıvı veya krem türde olanları tercih ediniz.

2- Suyun sıcaklığı:

Kirin çeşidine göre su yeterli sıcaklıkta olmalıdır. Örneğin; yağlı kirler sıcak su ile daha kolayca ve çabuk çıkarıldığı gibi, temizliğin kalitesi de yüksek olur.

3- Yüzey ile temasa geçme süresi:

Temizleyici madde temizlenen yüzey ile belirli bir sürede temasa geçer. Bu nedenle temizleme sırasında çok acele etmemek gerekir.

4- Ovma süresi:

Ovma kirli yüzeyle temizleyici maddenin kısa sürede temasa geçmesini sağlar. Bu işlem özellikle pürüzlü yüzeylerdeki kirin daha çabuk çıkmasında faydalı olur. Ancak bazı yüzeylerde aşırı ovma yüzeyi bozabilir. Temizlemede basınç uygulayınız, fakat aşırı ovmadan kaçınınız.

5- Temizleme suyunu kullanma süresi:

Eğer temizleme suyu kirlenmiş ise ve kullanılmaya devam ediliyor ise iyi bir sonuç beklenemez, çünkü bu durumda temizlenen yüzeyle; çıkarılan kirden daha fazlası depo edilir. Bu nedenle su orta derecede kirlendiği zaman değiştiriniz.

6. Temizlik Maddelerini Seçerken řu Hususlara Dikkat Ediniz :

- Kimyasal olarak yumuşak olmasına; yüzey ve Cilde zarar vermemesine dikkat ediniz (PH değeri 7'ye yakın değerler olmalıdır.)
- Kötü kokusu olmamasına dikkat ediniz.
- Uygun bir ambalajda olmasına dikkat ediniz.

	T.C.	Doküman No:SEN.TL.04
	Kahramanmaraş Stı İmam Üniversitesi	Yayın Tarihi:12.09.2023
	Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim, Uygulama ve Araştırma	Yayın Tarihi:
	Merkezi	Revizyon No:00
	KİMYASAL TEMİZLİK MALZEMELERİ VE DOğRU KULLANIMI TALİMATI	

- Ambalajın üzerinde; okunaklı, kolaylıkla silinmeyen, firma adı, marka, seri no, net ağırlık, kullanım bilgisi, koruyucu önlemler gibi bilgilere dikkat ediniz.
- İçerdiği ana temizlik maddesini öğreniniz.
- Ekonomik açıdan maddenin fiyatı ile etkinliğini karşılaştırınız.
- Maddenin hangi amaçlarla kullanılacağını ve yerini tam olarak belirleyiniz.
- Yeni çıkan ürünleri deneyiniz ve mevcut olanlarla kıyaslama yapınız.
- Raf ömrüne dikkat ediniz.
- Temizleme ve beyazlatma gücü yüksek olanı seçiniz
- Sonuçtan ne beklendiğini (yani standardın ne olduğu) belirleyiniz.

Hazırlayan Kalite Birimi	Kontrol Eden Kalite Yönetim Direktörü	Onaylayan Başhekim
---	--	-------------------------------------